

Fenstadsøktningen

Organ til fremme av det kulturelle, sosiale og aktive miljø i Fenstad

Nr. 1 • 2023 • Utgiver: Fenstad vel

17. mai 2023 ved Fenstad skole

Program for dagen:

- Kl 08:00 Flagghaising
- Kl 10:15 Velkommen og utdeling av medaljer i korpset
- Kl 10:30 Oppstilling av tog foran skolen
- Kl 10:45 Avgang barnetog
Fenstad skole – Fenstad kirke
- Kl 11:45 Gudstjeneste
- Kl 12:30 Arrangement på skolen
- Kl 13:30 Avgang minitog med trommer
Oppstilling 5 min før.
- Kl 14:15 Tale for dagen
- Kl 14:30 Loddtrekning

Barnetoget:

Barnetoget går fra Fenstad skole, ut på Eidsvollsvegen, bort til Joker og ned Svanfossveien til Fenstad kirke.

Det er busstransport for alle fra kirken og tilbake til Fenstad skole. Bussene går etter gudstjenesten.

Vi oppfordrer de voksne til å plassere seg ute langs ruten for å hilse barnetoget.

Når toget har passert kan de voksne bli med bakerst i toget.

Møt opp i god tid slik at man har tid til å plassere seg langs ruten.

Når barna kommer tilbake til skolen etter gudstjenesten, så vil de få utdelt en brus og en pølse i lompe gratis.

Det settes ut en del bord og stoler, men ta med selv for sikkerhets skyld. Vi oppfordrer alle i som bor i nærheten av skolen til å la bilen stå, da det er begrenset med parkeringsplasser ved skolen.

17.maikomiteén oppfordrer alle til å delta på feiringen, selv om man ikke har barn på skolen.

17.maifeiringen er en fin anledning til å samle små og store i vårt nærmiljø!

Vi oppfordrer til bruk av Vipps.

Vi ønsker velkommen til en hyggelig feiring!

Gave til Velhuset

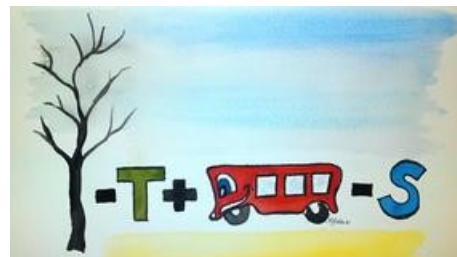
Som et resultat fra håndarbeidskveldene har Ada Norvik og Grete Eldorhagen laget et fint bilde med mange detaljer fra Fenstad, inkludert Velhuset. Dette var

ment som en takk og som en gave for at Fenstad vel stiller velhuset til rådighet. Styret i Fenstad vel takker kunstnerne og initiativtagerne og ønsker at hånd-

arbeidskveldene fortsetter og at flere blir med.

«Ta med bønningen og kom»

Rebus 2023

Det blir Rebus i sommer også. Postene blir lagt ut så snart det er farbart i skogen. Den første rebusen blir lagt ut på Facebook i løpet av mai.

I 2022 var det 46 som registrerte at de hadde fullført alle postene, og tre heldige vinnere ble trukket.

Følg med:

Fenstad vel

Fenstad vel

Fenstad vel er aktive på nett og i sosiale medier.

www.fenstad.no

Fenstad vel **@fenstadvel**

Redaksjon: Boye Trandum, Vivi Aaslund, Ingrid H. G. Østvold

Aktiviteter på Velhuset

Håndarbeidskvelder og Fenstad Quiz er to av våre faste populære arrangement på Velhuset. Det er åpent for all og dere er hjertelig velkommen. Nye datoer er satt til:

Datoer vil bli annonsert på Facebook og oppslag på Joker.
Alle er velkommen, med eller uten håndarbeid.

20. september 2023
18. oktober 2023
15. november 2023

? Hvor er dette?

Som fast spalte vil vi nå trykke bilder fra Fenstad, med en litt uvant vinkel eller fokusert på en spesiell detalj. Alle kan være med å gjette på hva det er eller hvor det er.

Send inn ditt svar til Ingrid Helene Grøtta Østvold, sms 93287262 eller på e-post post@mybelovedones.be.

Turtipset

Opp i skogen. En tur til Hovivangen som ligger ved Hovipyttten.

Parker på Vika (forbi skianlegget).

Man kan enten gå veien nordover 100 meter for så å gå traktorvegen innover eller stien som går bak hytta som ligger ved Vika. Stien fører deg inn på gamle traktorvegen.

Gå forbi Dalsjøen (den får du da på din høyre side), ved Dalsjøen vil traktorvegen dele seg i 2, hold til venstre her.

Etter ca 600 meter får du setra ved Hovivangen. Der kan man spise nisteoaken sin med utstikt ned mot Hovipyttten. Man kan gå samme vei tilbake eller gå via Børjehøgda og ned mot skianlegget igjen og følge Kampåvegen tilbake mot Vika.

God tur!!

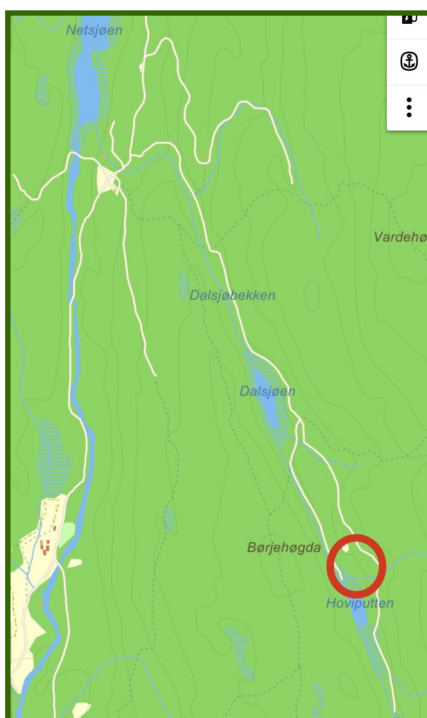
Vinner av «Hvor er dette?» i 2022 ble Wenche Jonhsen

De riktige stedene var:

Fenstad hjelpekirkegård

Kultur fjøset på Huser

Julebelysningen på huset vis a vis Joker'n

FENSTAD VEL PÅ INSTAGRAM

Vi oppfordrer alle i Fenstad til å dele bilder på Instagram. Instagram er et sosial bildetjeneste.

Du finner oss under [@fenstadvel](https://www.instagram.com/fenstadvel)

Ved bruk av hashtag så er bilder «søkbare» og tilgjengelige om man har offentlig profil. Bruk f.eks [#fenstadvel](https://www.instagram.com/hashtag/fenstadvel) [#fenstadmitt hjerte](https://www.instagram.com/hashtag/fenstadmitt hjerte) «[fenstadskogen](https://www.instagram.com/hashtag/fenstadskogen)» [#fenstad](https://www.instagram.com/hashtag/fenstad)

Vi vil plukke ut noen bilder fra Instagram og ta med i Fenstadsøkningen i neste nummer.

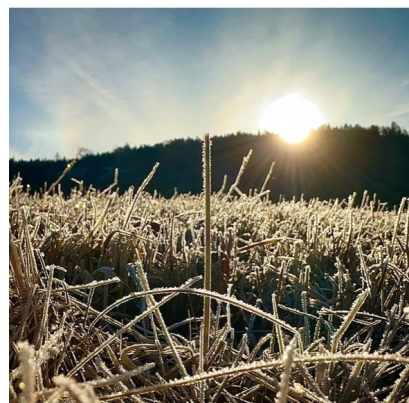

Foto: Øystein Snekkerlien

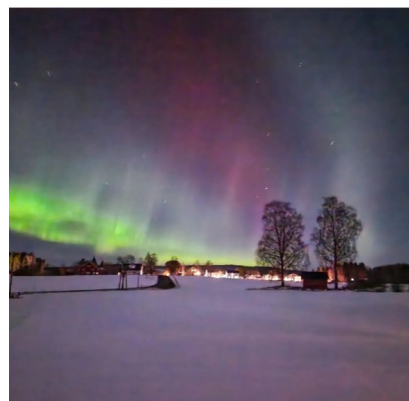

Foto: Hanne Olberg

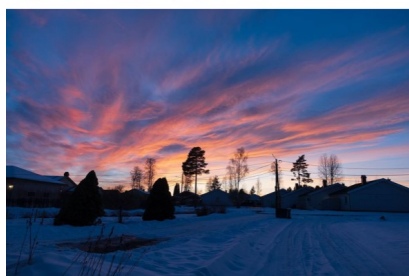

Foto: Jon Arne Foss

Bråeng, gnr 1

Garden lengst nord i Fenstad

Tekst: Vivi Aaslund

Bråeng 1958

Bråeng som den første garden innen Nes kommune fra nord, har i matrikkelens gardsnummer 1. I alt er det 24 gardsnummer i Fenstad med Veset som den siste i sør med grense til hovedsognet.

Matrikkel fra det latinske *matricula* betyr register, og i vår sammenheng et system for registrering av eiendommer i landet. Gjennom århundrer har det vært ulike registreringer over fast eiendom i Norge. Systemet vi her går etter, ble gjennomført i 1886. I alle kommuner har alle eiendommer et gards- og bruksnummer der gardsnummeret refererer til opphavsgarden og bruksnummeret til eiendommer som ble solgt fra denne. Gårdsnumrene begynner på 1 i hver kommune og er unike, mens utskilte bruk har bruksnumre som begynner på nytt under hvert gardsnummer.

Bråeng ligger på en liten høyde på vestre side av FV 177 like inntil kommunegrensa mot Eidsvoll der Frilset-

bekken, også kalt Brådalsbekken, er grenseskillet. Garden har sannsynligvis fått sitt navn deretter, Bruareng, en eng ved en bru. Tidligere ble garden ofte omtalt som Brådal. Bekken dannes i skogene overfor Frilsetgrenda og med flere tilsig til slutt ender i Vormå. Grenda deles i to av bekken, og dermed også skolekretsene i Nes og Eidsvoll.. Garden grenser i nord og vest til Eidsvoll kommune og Frilsetgardene, i sør til Mannerud, i øst til skogen.

På 1500-tallet oppsto visstnok stridigheter om grensene i skogen mellom Eidsvoll og Nes. I en lagtingsdom fra 1586 ble delingsstedene satt til Hofoss, videre vestover til Rauneberget (nå Grasåsen) og «Kampefurua» fram til Frilsetbekken. Denne dommen fastslår også grensene mellom Bråeng og Ile. Hundre år senere ble linjen Hofoss- Rauneberget kalt grensen mellom Frilsets seterskog og Ile. I tillegg kom en grensesetting for Li og

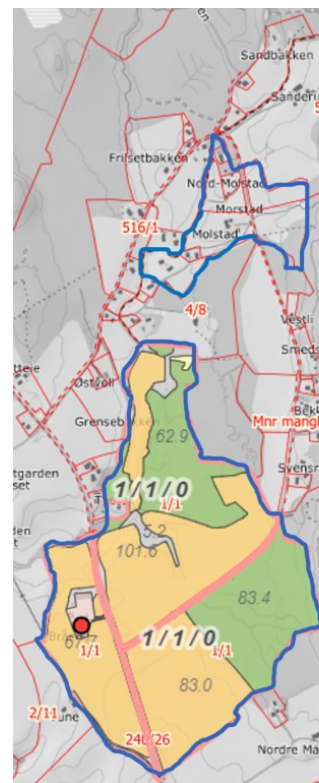
Bråeng og deres seterskog og mark.
«Kampefurua» ble i 1702 erstattet
med «Kampestein» merket K.

Det er vanskelig å fastsette når Bråeng ble ryddet. Sannsynligvis har garden i tidligere tider vært en underbruk av en av nabogardene. For noen år siden ble det funnet en liten terving på jordene mellom Negarn Frilset og Bråeng. Tervingen er støpt i bly og har «øyne» fra en til seks. Den er datert til middelalderen (1030 -1537) eller noe nyere tid.

Opplysninger om de tidligste eierne av Bråeng finner vi fra første halvdel av 1600-tallet. En velstående bonde fra Ullensaker, Jørgen Pedersen Haga, eide da en større part i garden. Som vanlig var, eide også prestene i bygda deler eller hele gardar i Fensstad og ellers i Nes. Da sogneprest Paul Thrane døde i 1647, etterlot han seg Bråeng til datteren Anne, enke etter rådmann Helle Bertelsen i Kristiania. I 1680-årene var assessor Anders Simonsen eier. Tittelen viser at han hadde juridisk embedseksamen. Han var høyst sannsynlig født i Danmark. Under Danmark-Norge kom mange høytstående dansker hit til landet, deriblant Simonsen som ble en av «eliten» i hoved-

Assessor
eide Brå

Han var tilsynelatende en betydelig eiendomsinvestor som opererte rundt om i landet. I 1689 solgte han Bråeng til den mer kjente sognepresten i Nes, Jens Colstrup.

Under disse eierne var det forpaktere eller brukere, som drev garden. Den første som er kjent, het Ole fra Greni ved Ua. Han var på garden en tjueårs tid fra rundt 1645. I 1680 er Lars oppført som bruker. Han etterlot seg en datter Kari, som gjennom sine tre ektemenn drev garden. Hun var først gift med Hans Tronsen Rud som døde 33 år gammel. Hennes

andre mann var Anders Olsen Skålerud. Han kjøpte garden av prosten Colstrup i 1698. Siden har alle bøndene på Bråeng vært selveiere. I skiftet etter Anders ble det opplyst om blant annet hans finklær og gangklær: en kledeskjole, en vadmelskjole, skinntrøye med knapper, skinnbukse og en svart hatt.

Det ble Anders og Karis datter Kari og

svigersønn Lars Olsen Dragvoll fra Ullensaker som overtok garden da moren og hennes tredje ektemann, Embret Larsen Våler fra Eidsvoll, døde i 1750-årene. Da ble Bråeng i etterkommernes eie i flere generasjoner. Men med inngifte og tette familære forbindelser til garden Staksvoll, kom det til flere stridigheter om odelsrett.

I 1859 fikk Hans Pålsen Frilset skjøte på Bråeng av sin svigerfar Syver Staksvoll. Hans var gift med Karen Thea Syversdatter. I hans tid ble det oppført ny veslebygning da den forrige brant ned i 1880. Teglsteinen som huset ble oppført med, ble brent på garden. Leira ble hentet ut på jordet øst for garden langs Svensrudvegen.

Hans og Karen Thea fikk seks barn. To av dem, Pauline og Sigvart Nicolai, døde fire og to år gamle i januar 1861 og begravet på samme dag. Ifølge prestens anmerkning i kirkeboka var dødsårsaken den «Thronhjemske halsesyke», som var difteri.

seg i Kristiania. Henrik holdt seg borte fra kommunale verv, bortsett fra noen år som medlem av Fenstad ligningsnemd. Han var medeier i Ihle meieri og en periode også leder av styret.

Da Henrik og Sina Pauline døde med bare en måneds mellomrom på slutten av 1926, satt Thora igjen som eneeier av Bråeng. Hun var sannsynligvis en av de første i bygda som støttet opp om kvinnesaken. I 1884, 21 år gammel, satte hun sitt navn på et opprop for stiftelsen av Norsk Kvindesags-Forening som skulle «virke for at skaffe Kvinden den hende tilkommende Ret og Plads i Samfundet». Ellers er det ingen spor etter henne i det politiske liv eller samfunnsengasjement ellers. Hun levde hele sitt liv på garden. Mangeårig gardsbestyrer Sigurd Brustad fra Hovin hjalp henne med driften. Thora var en formuende kvinne og lå høyt oppe på skatteliste i sin tid. Ifølge hennes testamente ble nærmere 70.000 kroner (rundt 3 millioner i dagens verdi) fordelt. Fenstad kirke ble tilgodesett med datidens 2000 kroner til bygging av gravkapell. Thora døde i 1934. Søskenene på Bråeng var alle ugifte og barnløse. Thora testamenterte derfor garden til en slektning i familien på Staksvollside der tredje generasjon fortsatt er eiere av Bråeng.

Målstad og Enga og er nevnt som husmannsplasser. I Målstad er Henrik Botolfson og hans familie registrert som den første husmann. De bodde her rundt 1750. Enga lå på rett nord for Bråeng. Amund Hansen med kone og barn bodde her omkring 1770. På begynnelsen av 1860-årene kom Hans Eriksen fra Nord-Odal med sin familie til Enga. Men plassen er ikke nevnt i folketellinga 1875, og var nok på det tidspunkt nedlagt.

Kilder: Nes bygdebok, Nasjonabibliotekets digitale avisarkiv, NIBIO

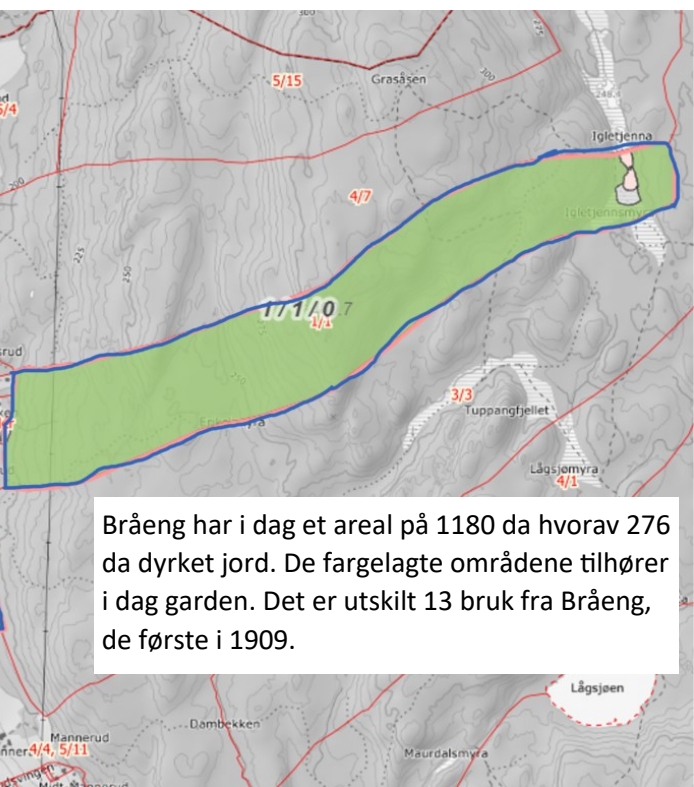

Anders Simonsen
eng i 1680-årene

Betegnelsen kom av en stor epidemi av sykdommen som gikk i Trondheim i 1840-årene og en ny farsott i 1860-årene.

Eldstedatter Kaja ble gift med sin fetter Thorvald Staxvold. De tre andre søsken overtok Bråeng. Thora (f. 1863) og Henrik (f. 1866) drev garden. Sina Pauline (f. 1865) bosatte

Bråeng har i dag et areal på 1180 da hvorav 276 da dyrket jord. De fargelagte områdene tilhører i dag garden. Det er utskilt 13 bruk fra Bråeng, de første i 1909.

Fra Bråeng til Christiania

Den driftige Sina Pauline Braaeng slo seg opp som vellykket forretningskvinne i Christiania på 1800 tallet. En foregangskvinne fra Fenstad som sto støtt på egne ben.

Danmarks gate 2 på Vålerenga der Sina Pauline Braaeng drev butikk. Skiltet P. Braaeng henger over døra på hjørnet.

På slutten av 1880-årene forlot Sina Pauline Braaeng hjemstedet og flyttet til Ullensaker. Veien gikk videre til Christiania der hun i 1893 mottok bevis for erhvervelse av borgerskap i byen. Da kunne hun starte som forretningskvinne. Samme år overtok hun en kolonialhandel i Dronningensgate 20. Få år senere åpnet hun butikk i Danmarks gate 2 på Vålerenga i kompaniskap med sin venninne Fredrikke

Annonse 1893

Marie Rud fra Ullensaker. Hennes far var født på Rud, nabogarden til Bråeng. Frøkneene Braaeng og Rud bodde lenge i Danmarks gate. De syslet også med eiendomshandel. I byens beste strøk kjøpte og solgte de fasjonable hus som i Ullevålsveien 54 og i villastrøket ved Borgeren i nærheten av Majorstua. I 1919 ga Pauline seg med butikkdriften. Ved sin død i 1926 bodde hun

Arne Hovland ble takket av

Arne Hovland (til venstre) har vært aktiv i Fenstad Vel gjennom mange ulike verv i over 20 år. Han ble takket av for lang fartstid og verdifulle bidrag til nytte for Fenstad og velet.

Leder i Fenstad vel Per Johnsen takket Arne for lang og tro tjeneste, og takket samtidig for at han vil fortsette med å ta bestillingen på leie av Velhuset.

Arne Hovland er en ekte Fenstad-gutt. Født og oppvokst på Hovland i Fenstad. Han er giftet med ei Fenstadjente, bygd hus og bor her fortsatt. Arne sitter med mye kunnskap om Fenstad og folket her, og er for velet en viktig kontinuitet.

Velet ønsker Arne lykke til videre, og takk igjen for at du henger med litt til.

TIPPING
RIKSTOTO
POST
APOTEK-UTSALG

NORSK TIPPING

TOTO

joker

FENSTAD
www.joker.no

ÅPNINGSTIDER
MANDAG - FREDAG
7-20
LØRDAG
9-19

Vi kan friste med VARM LUNSJMAT Ring 63 90 41 41 og bestill PIZZA

FENSTAD AUTO AS
Vi er der du er

Eidsvollvegen 831, 2170 Fenstad. Tlf. 63 90 89 00.
Besøk oss også på: www.fenstadauto.no

Nybil • Bruktbil • Snøscootere • Service og ettermarked

Stjel varme med en CTC varmepumpe

Varmepumpene EcoHeat (væske/vann) og EcoAir (luft/vann), stjeler effektivt varme fra naturen rundt deg.

- Du sparer fra 50 til 70% av fyringsutgiftene
- Du øker verdien på huset
- Du får høy komfort og et deilig inneklima

Snakk med oss om hva som er riktig løsning for ditt hus.

www.NVG.as Norsk Varmegjenvinning AS

Eidsvollvegen, 2170 FENSTAD
Telefon 63 90 21 35. E-post: post@nvg.as

YX Kampå

Tlf. 63 90 43 53

Nyoppusset flott butikk og stasjon

Godt utvalg av mat:
Kebab, Hamburgere, pizza og pølser
vafler, boller,
kioskvarer og noe daglivarer

Kom innom eller ring og bestill

 Kampå bensin & service, Fenstad

isenkrambutikken
...en annerledes jernvareforretning...

Adresse: Eidsvollvegen 481-515, 2160 Vormsund
Tlf: 63 90 11 90 - www.isenkrambutikken.no

Din jernvarebutikk i Fenstad!

Godsruten Ihle - Fenstad - Oslo

Tekst: Geir Martinsen

En Fort TT av samme type som Karl Marthinsen startet opp med i 1925

Min farfar Karl Martinsen var født 12. mai i 1891 på husmannsplassen Elvstangen i Fenstad. Han var yngst i en søskenflokk, han hadde tre eldre brødre og to søstre. Etter 7 år på skolen ble det, som for mange andre å jobbe på en av gårdene i nærheten. Karl hadde nok større mål i livet, og da

bilen gjorde sitt inntog på landsbygda utover på 20 tallet, fattet han interesse for dette. I 1925 hadde han spart opp penger til å kjøpe seg en lastebil. Han ble

da eire av en brukt Ford TT lastebil med overbygd plan og presenning til å rulle ned på sidene. Karl kjøpte på denne tiden eiendommen Skogstad. Det var bare en liten skogteig, men Karl hogg ned skogen og bygde et vognskjul til lastebilen. Hus fikk han bygge seinere. Han hadde nå giftet seg med Inga Jødal fra Algarheim og de bodde på ett rom hjemme på husmannsplassen. Han så muligheten med å tilby transport av melkespann fra gårdene i Fenstad opp til meieriet på Ihle. Dette ble godt mottatt av bygdas bønder og etter hvert ble det fast rute hver dag til Meieriet. Ihle Meieri i Fenstad var på den tiden et ganske stort meieri. De leverte melk til stedets landhandlerier og hadde egen osteproduksjon. Det var også utsalg på meieriet.

Produksjonen på meieriet økte utover på 20-tallet, og Karl ble forespurt om han kunne kjøre melk videre til Melkecentrallen i Oslo (dette ble etter hvert til Fellesmeieriet og i dag Tine) tre dager i uka. Ford TT lastebilen var dårlig egnet til å kjøre tunge lass med melkespann helt til Oslo. I 1930 kjøpte han en ny Chevrolet lastebil med lang lasteplan. Bilen ble kjøpt som chassis, førerhus og lasteplan ble bygget hos Sigurd Jensens karosserifabrikk på Styri i Eidsvoll. Det var dette som la grunnlag for godsruta. Melk fra Fenstad til Oslo, henting av alle mulig vareslag tilbake til forretninger og garder i bygda. Konsesjon for godstransport i

Dette er C-17798, 1947 Chevrolet og en 1945 Dodge

rute på strekningen Ihle i Nes til Oslo fikk han i 1931. Nå gikk turen til Oslo fem dager i uka. Behovet for transport økte, og i 1932 (året da min far ble født) ble det kjøpt en ny Chevrolet igjen. Samme året flyttet Karl og Inga inn i huset som de hadde bygget på Skogstad (der vi bor i dag) Det ble etter hvert kjøpt opp mer jord og bygd både fjøs, grisehus og garasje til lastebilen. Dette med transport var noe usikkert og inntjening var nok dårlig. Derfor måtte de drive jordbruk med husdyr i tillegg. Den eldste bilen ble nå brukt til lokal transport som kjøring av melkespann og den nye bilen gikk i som godsrute til Oslo. Da ble det også ansatt en sjåfør, Kristian Nerbråten, etter hvert ble også Ragnvald Moløkken også han fra Fenstad ansatt (han var far til Kjell Moløkken som mange kjenner som smeden på Mogreina, og far til Bjørn). Det ble kjøpt ny Chev-

rolet igjen i 1934 og en til i 1936. (1936-modellen kan sees på bilde fra Ihle Meieri) Denne 1936 modellen var i bruk helt til slutten av 40 tallet. Karl kjøpte ny bil igjen i 1939. Dette var nok en overligger fra 1938. Denne bilen var bare ett år gammel da krigen brøt ut i 1940. Under tyskernes ferd nordover ble flere lastebilen beslaglagt. De tyske troppene var kvalitetsbevisste og tok bare de nyeste bilene. Det var heldigvis telefon hos oss allerede på den tiden. Karl fikk telefon fra Kværnhauken som drev med lastbiler lenger sør i bygda. Der hadde tyskerne vært og beslaglagt deres Ford lastebil. Karl og sjåførene rømte opp i skogen, mens kona Inga ble igjen på Skogstad for å passe dyra. Hun ble den som ufrivillig måtte gi fra seg nøklene til lastebilen.

Dette er C-19174, 1936 Chevrolet krigen ved Ihle Meieri Fenstad. Sjåføren er Kristian Nerbråten. På, men det er mulig hun til venstre drev butikken på Ihle.

Dette er C-17798, 1947 modell Chevrolet på Bergen med flyttelas, en tannlege. Bildet er Kinsarvik 17/6 1949. Bord på ferga M/F Fonn. Fergen var bygd 1938 og var da Norge største og mest moderne ferge. Den var en del av riksvegen mellom Oslo Bergen, og gikk i rute Kinsarvik- Kvandal. F er bevart og er i Kristiansund. Til høyre er bil på samme tur med mye

Dette var kritisk for transportbransjen. Biler ble beslaglagt, men gods og melke-ruter måtte gå. Hos oss hadde de igjen en godt brukt 1936 modell, som da skulle påmonteres generator. Karl var bekymret for hvordan dette skulle gå. Løs-

ningen ble å kjøpe en 1936 Chevrolet personbil som stod i nabolaget. Motoren ble tatt ut av denne og hjulene ble skudd av så den ikke skulle bli tatt av tyske tropper. Dette gikk bra og 36-lastebilen gikk gjennom krigsårene. Chevrolet personbilen ble montert sammen igjen og solgt etter krigen. (Karl hadde aldri noen personbil). I 1945 var selvfølgelig gleden stor, og man kunne kjøpe lastebil igjen. Det var som vanlig dårlig med penger, men det var også vanskelig å få tak i nye biler. Lastebileiere som hadde mistet biler under krigen, fikk tilbud fra staten om å overta gammelt materiell som stod igjen da nazistene trakk seg tilbake. Karl ville ikke ha noe av dette. Et annet tilbud var nytt militært materiell som ble tilbudt. Det ble derfor kjøpt en Canadisk Dodge lastebil. Dette var en veldig robust og solid bil som ble brukt i mange år. Dette var egentlig en militærbil, den

hadde bl.a skytterluke i taket og fester for skytevåpen. Denne bilen var i drift helt til slutten av 50-tallet, da den ble solgt til Håvard Lunder på Frøyhov i Flakstad. Denne bilen ble brukt der på gården til den ble hugget opp og gravd ned. Den ligger fortsatt under bakken på Frøyhov.

I 1947 var det behov for ny bil igjen. Det ble kjøpt en Chevrolet med blank grill. Min far Kjell var da konfirmert og kjørte mjølkeruta om sommeren med denne bilen. Han kjørte opp til sertifikat med denne bilen i 1950. Dette var en veldig bra bil og var i drift til langt ut på 60-tallet, og var den siste lastebilen på Skogstad med bensinmotor. Tidlig på 50-tallet ble det kjøpt en Commer Superpoise med dieselmotor. Første bil i en lang rekke Mercedes Benz ble kjøpt i 1955. Dette var en o312, egentlig et busschassis, men med dobbelt førerhus fra Sigurd Jensen, og med lang lasteplan var dette en veldig romslig lastebil. Dette var også den første bilen som gikk med tilhenger.

Har dessverre ingen bilder av denne. Etter dette ble det kjøpt Mercedes lastebiler så lenge firmaet eksisterte, men det blir en annen historie.

Min far Kjell Martinsen overtok firmaet i 1964. Farfar Karl døde i 1965. Det ble en voldsom utvikling i firmaet utover 60-tallet. Det kom tankbiler for transport

av melk til Eidsvoll Meieri og etter hvert Årnes Meieri. Han hadde også to tippbiler som kjørte korn og kraftfor for Eidsvoll Kornsilø & Mølle. Flere biler gikk i langtransport i inn- og utland. Ny garasje med verksted og vaskehall ble bygget i 1969. Utover på 70-tallet økte godsmengden, og det ble kjøpt flere biler og ansatt flere sjåførere. Kjell Martinsens

et. Bildet er nok tatt etter Bilen ser litt sliten ut. Pansepikene er vi usikre stre er Dagny Berg, som

Pi Hogsted. Skat tie Lunde... Dett er C-17799 Chevrolet 1938 (kjøpt 1939). Her er familien Martinsen men venner på søndagstur. Karl med kjørefrakk til venstre og Kjell med kortbukser i midten

Biltransport slo seg sammen med fire andre rutebilselskaper i Nes og dannet Øvre Romerike Billag AS i 1977. Firmaet hadde da 11 lastebiler i drift og åtte tilhengere.

47 tur til s for r tatt i om olge- d i es erne av lo og e ergen an- de fra snø.

C-43544, Pobeda med Commer lastebil og 1947 Chevrolet.

En oppvekst og skoletid på Frilset

En oppvekstshistorie fra Fenstad fortalt av Eva Tranum i et intervju med Sverre Rimstad. Eva gikk bort sommeren 2022 etter et langt liv i Fenstad.

Eva ble født 1929 i "Ner Jonsrud", da eid av mor Emmas foreldre. Hennes far var Aksel Nygård fra vestsida av Vorma ved Bårstad. Etter et par år flyttet familien inn på skogen til Jøndalsvangen. Hun har gode minner fra sine første barneår der. Faren var ukependler til fots over skogen til Høibraatens rivefabrikk ved Jøndalsåa. Lørdag ettermiddager kom han heim med parafin på kanne til lampene, seks kilo mjølsekk og andre nødvendige varer fra butikken. De hadde høner og om sommeren foret de opp en gris som fulgte ungene over alt. De fikk også mjølke fra noen kuer fra bygda som gikk på skogen om sommeren. De dyrket poteter og hadde rikelig av det i god jordkjeller. Når de ikke hadde mjølk å drikke fikk barna tidlig kaffi, som rett nok var nokså tynn..

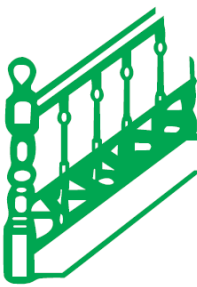
Så flyttet de for ei tid til Gruemyra og ei tid i Finnbråtagrenda. I hjørnet av Høibraatens skog nørst på Frilsetåsen fikk Aksel rydde tomt til Åslund som ble deres nye hjem. Faren laftet huset sjøl med lafteplank. Eva husker stubbebryting og at hun holdt og dreide mineboret mens faren slo før han skulle sprengte til brønn og kjeller - (et noe sjeldent arbeid for ei lita jente - skriverens merknad). Kjeller under huset ble sprengt etter at huset var bygd. Det gikk fint, litt skakke kunne det bli inne, men Aksel hadde gjort slikt arbeid før, dekket godt til og "vi gikk ikke ut en gang når han fyrte av". Kjelleren ble imidlertid god og der lagret de potetene for vinteren. Eva begynte på Vilberg skole mens de bodde i Finnbråten. De flyttet

til Åslund lille juleaften 1938. Hun måtte levere skolebøkene på Vilberg og gikk de seks kilometrene dit i seks cm nysnø før hun kunne begynne på Frilset skole 2. januar 1939. Dit ble det et par kilometers veg over Frilsetåsen, men det gjorde ikke så mye sier hun, for skolen begynte ikke før klokka ni og de hadde vekkerklokke slik at det ikke var noe problem å passe tida. Lærerinna, Tyra Vestland som var eneste lærer på Frilset mente hun kunne beholdt bøkene fra Vilberg, men de var allerede levert, så hun fikk nye bøker.

Frilset skole ble opprettet 1928 på Øvre Østgar'n Frilset etter at barna fra Frilsetgrenda trolig fra 1860-tallet og etter avtale med Nes gikk på Ile skole.

Alt Eva forteller om skoletida med Tyra Vestland tyder på trivsel, orden og god undervisning. De lekte ute, hadde gymnastikk og hoppet paradiset ved bua. Lærerinna holdt juletreffest på salen i andre etasjen. Vi fikk kakao og hun tror det var julekake å spise. Nora Molstad, seinere gift Sannerud, hjalp til med bevertningen. Særlig stas ble det i 6. og 7. klasse når de

yngre gikk heim og Vesla, født Ruud fra Styri og Rolf Smedsrud spilte trekkspill og gitar og vi "store" fikk danse.

KÅRSTAD
TREVAREFABRIKK
Etablert 1949
Gode trapper fra første trinn

Movegen, 2170 FENSTAD • Tlf: 63 90 41 71 • Faks: 63 90 91 78
k-kaarst@online.no • www.kaarstadtrapp.no

Fra almenningssforbundets årsmøte og skogbefaring 1932.
På Jøndalsvengen.

steder kjøpte de tomt ved Ile skole og flyttet inn i nytt hus 1961 der deres tre barn fikk gode oppvekstår på "Løvtun".

Skolestua var i første etasje på gardsbbygningen. Gardbruker Reinholdsen holdt ved og fyrte og bar inn vann i ei bytte med ause i og alle kunne drikke der. Tuberkulose var det fleire i gren- da som hadde og noen ble til og med operert, mens alle ble vaksinert. Eva sier med trygg overbevisning at det vi nå kaller "mobbing" forekom ikke. Mens lærerinna var sjuk en gang i to måneder gikk vi på Vilberg skole og fikk bruke bussen til og fra. Huereg- ning ble vi særlig gode i forteller Eva : " Vi satt ofte i halvsirkel rundt ovnen og oppgavene gikk rundt, mens læ- rerinna nærmest ovnen vogget på stolen og masserte seg på ei giktisk hoft". Vinterstid fikk vi tran fra ei flas- ke og alle ble gitt med samme skjea. Skolen var todelt, slik at første til tredje klasse gikk sammen annen hver dag og fjerde til sjuende gikk de andre dagene. Skolemateren hadde vi med hjemmefra og nokså likt for de fleste med mjølk eller saft å drikke til.

Frilset skole opphørte etter frigjø- ringa i 1945. Lærerinna hadde vært NS-vennlig og andre i kretsen har fortalt med vantro hvordan de så

henne kjørt over Frilsetteiet i vanære med høyvogn til Eidsvoll etter å være pågrepet.

Eva var ferdig på skolen i 1944 og gikk på lesing i Eidsvoll kirke. Jamnaldringene hadde sykler, men hun gikk de nær åtte kilo- metrene hver veg. Eidsvoll var hovedkirke med gudstjenester hver søndag og de måtte møte. Presten hette Andersson-Rysst og han var nokså streng. Ei tid vikarierte Einar Hansen, nyut- dannet prest fra Gullverket. Han tok seinere familienavnet Jonsbu og virket mange år i Fenstad og ved Årnes. Til kon- firmasjonen kunne de få rasjo- neringskort for sko. Korta måtte hentes i "Badet". På kon- firmasjonsdagen leide faren hest og vogn på en av Jøndals- garda og det ble holdt selskap. Rett etter skoleåra begynte Eva som inneiente på Hovin og sei- nere på "Okkar'n Valstad" i Fenstad og arbeidet der til hun giftet seg med Ottar Trandum. Etter å ha bodd et par andre

SPAR STRØM monter solceller nå!

**BRUK DIN LOKALE
LEVERANDØR AV
SOLCELLER!**

!
Kontakt oss
for å få et
PRISTILBUD!

!
Vi kommer på
GRATIS befaring på
alle typer oppdrag
og vi gir gjerne
fastpris!

**TRENGER DU
ELBIL-LADER
HJEMME?**

Vi har løsningen!

**Vi installerer elbil-lader hjemme hos
deg med egen kurs fra sikringsskap
med inntil 10 m kabel.**

Pris fra **9.990,-**

**5 års
garanti**
- gjelder
privatbunde

 Arnes Elektro

Flyfoto i Fenstad -

Skogstad ligger langs FV 177 rett nord for Hovlandvegen og har nå adresse Eidsvollvegen 921. Stedet ble skilt fra Nordre Rolstad i 1928 da Karl og Inga Martinsen kjøpte eiendommen. Huset ble satt opp i 1932 med laftet 3,5 toms plank i veggene. Boligen ble utvidet med tilbygget som sees på bildet en gang på 50-tallet. Etter det har huset blitt utvidet ytterligere.

De to uthusene på bilde ble antagelig satt opp på 30 tallet. Det var fjøs og plass til dyr i det ene og det andre var garasjer og skjul. Det lille skuret lengst til høyre var et vaskeskur over en flobrønn. Karl var en av grunnleggerne av Fenstad vannverk, og vann ble lagt inn på Skogstad i 1951. Før dette var det en brønn i hagen sør for huset. Det har alltid vært lastebil-drift ut fra Skogstad, og det ble laget et tak mellom uthusene på bildet for å få mer garasjeplass. Det dramatiske uheldet kom i 1969 da begge uthusene brant ned i en totalt ødeleggende brann. Mange i Fenstad hjalp til sammen med brannvesenet den dramatiske natten. Nytt garasjeanlegg ble satt opp rett nord for branntomten, slik det står nå i dag.

Nord for Skogstad ligger Rolstadsaga. Selve saga lå rett nord for Ålandsveien. Både saga og hvilehytta som sto til høyre for saga, utenfor bildet, er nå borte. Jordet der tømmeret ligger tilhørte Skogstad, men ble solgt til Søgarn Rolstad som eide saga for plass til tømmer og plank. Tømmerplassen er nå jorde under Søgarn Rolstad. Sporene etter tømmerkjøring er tydelige forbi Skogstad og inn til saga. Det var nok både hest og traktor som var med på å dra tømmeret fram til saga den vinteren i 1958 da bilder er tatt.

På andre siden av hovedveien sees Rolstadbutikken som da bilder ble tatt ble drevet av Sigurd Rolstad. Nord for butikken ser vi hovedveien svinge ned Granheimdalen forbi stedet Granheim i høyre kant av bilde. I senere tid er hovedveien rettet ut til slik den går i dag nordover forbi Rolstadbutikken.

Rett over Rolstadbutikken skimtes Øvre Valstad.

I venstre kant av bildet sees låven og fjøset på Nordgarn Rolstad slik den fortsatt står nå i dag.

Hovedveien var på denne tiden grusveg og smalere enn den er i dag. Asfalt ble det først på slutten av 60-tallet

Bilde er utlånt av Geir Martinsen

bt

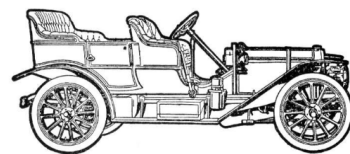

Skogstad ca 1958

Skogstad- gnr10, bnr 12

De første bilene i Fenstad

Det var ikke mange biler i Fenstad i mellomkrigstiden, men noen var det. Den gangen var det sjeldent å anskaffe privatbil så langt ute på bygda. Fenstadsøkningen har bilder av noen av dem og vi vil framover omtale disse. Dersom noen av våre lesere har slike bilder er vi takknemlig for å kunne låne dem.

C 1570 er en Ford T fra mellom 1917 og 1920. Bilboken for Norge 1925 bekrefter dette men der står det kun eier og bilmerke, ikke årsmodell. Henry Ford lanserte sin modell T i 1908 og den ble produsert fram til 1927. Dette var den første bilen som ble produsert etter samlebåndprinsippet, derfor ble prisen lav og Ford T var den første bilen som var tilgjengelig for amerikanere i middelklassen. Det samme var forholdet i Norge, T Forden var billig og var den første bilen som ble tilgjengelig for allmenheten. Derfor ble Ford T en stor suksess over hele verden, og ble solgt i et stort antall. Ford T fram til 1914 var utstyrt med radiator og lykter i messing. Etter

1914 ble dette også lakkert, som oftest svart men det fantes unntak. C 1570, T Forden på bildet tilhørte Godseier Christian Bøhn på Rud i Fenstad. Bilen er fra perioden 1917 - 1920. Vi antar at bildet er fra tidlig på 20-tallet.

Christian Bøhn (f. 1864) sitter selv bak rattet, ved hans side kona Elise (f.

Valstad 1875). De øvrige personene kan være Christian og Elise sine barn. De som sitter på stigtrinet tror vi er fra venstre, Erna (f. 1915), Hedvig (f. 1911) Sigurd (f. 1913 og far til Reidar Bøhn som senere overtok Rud), Kristian (Littenmann, f. 1901) og Karen (f. 1895). Barna på panseret er vi usikre på hvem er. De to som står i bakgrunnen kan være eldste datter Bergliot (f. 1893) og hennes mann Ottar Eggum. De to herrene i baksetet er ukjente for oss.

Tekst: Geir Martinsen

1570	Godseier Kristian Bøen, Nes, Romerike	-	Ford
------	---------------------------------------	---	------

RALLY VEGALANGS

Lørdag 12. august inviteres alle veterankjøretøy og andre spesielle kjøretøy til et hyggelig og uformelt rebusløp i Vormadalen.

Start fra Søndre Rolstad Gård kl. 12:00. Frammøte og innsjekking kl. 11:00 – 11:30.

Startkontingent kr 200,-pr. kjøretøy.

Etter innkomst på Rolstad Gård, blir det biltreff med premieutdeling fra løpet.

Sosialt samvær med grillmat og levende musikk.

Det serveres grilltallerken med øl/mineralvann.

Samværet er åpent for alle. Salg av drikkevarer (ikke tillatt å nyte medbrakt).

Kveldsarrangement på Rolstad Kr. 300,- per person.

Arrangør: Søndre Rolstad / Delbekk / Skogstad.

Bindende påmelding: geimarti@online.no / tlf. 99646311 (innen 1. juli)

Styret i Fenstad Vel

Leder	Per Erik Johnsen	Telefon 905 71 801	per.johnsen@fenstadbygg.no
Nestleder/Fenstadsøkningen	Boye Trandum	Telefon 941 51 465	boye.trandum@dnv.com
Sekretær	Tove Hansen	Telefon 40879409	tove_hansen95@hotmail.com
Kasserer	Terje Nilsen	Telefon 977 06 480	terje.9ls1@gmail.com
Styremedlem	Trond Molstad	Telefon 947 85 331	trond.molstad@live.no
Styremedlem	Ninni Aarhus Trandum	Telefon 920 12 752	ninni@akershus.com
Styremedlem	Frank Johnny Austad	Telefon 971 93 781	frajo.austad@gmail.com
1. vara	Nils Christell	Telefon 468 45 594	nilschristell@msn.com
2. vara	Kari Engh Nyjordet	Telefon 416 97 021	kari.engh.nyjordet@outlook.com

Konto: 0540 08 48612 • Vi er med i grasrotandelen, gi din støtte til Fenstad Vel • Org.nr. 994 547 798 • www.fenstad.no
Bli Medlem • Kontingent kr 250,- for husstand, kr 150,- for pensjonistpar • Betal til konto 0540 08 48612 • Vipps 21271

Fenstad vel - aktiviteter

- ◆ Nes Café - Ukentlig på tirsdager 10:30 – 13:30
- ◆ Sommerrebusen starter ca 10. mai
- ◆ Fenstaddagen arrangeres 18. juni kl 11 – 14 ved Joker
- ◆ Nytt turkart er trykket opp og selges på Joker, YX og fra Velet
- ◆ Fenstad Quiz fortsetter til høsten med oppstart 20. september

FENSTAD BYGG AS

ENTREPRENØR OG BYGGMESTERFORRETNING

LEIE AV FENSTAD VELHUS

Kontakt for bestilling :

Arne Hovland tel 924 11 926

<i>Tid</i>	<i>Pris inkl. vask</i>
Ukedager:	1400
Fredag til lørdag	1400
Lørdag til søndag	3000
Fredag til søndag	3500

Kom til oss så hjelper vi deg med fargesetting, løsninger tilpasset ditt hjem og din smak!

FARGERIKE

SLETVOLD

Ringvegen 23 - Jessheim - Tlf. 63 97 06 09
Mandag-fredag 09-18 Torsdag 09-19 Lørdag 09-16
www.fargerike-sletvold.no